

Segítség, az ügyfelem bitcoint használt!

Ha a vállalkozó nem tudja, hogy mit is jelent a bitcoin, akkor legalább a könyvelőjének kutya kötelessége, hogy tisztában legyen annak elszámolástec

Talán már addig sokan eljutnak, hogy a bitcoin egy számítástechnikai alapon működő fizetési rendszer, amely önszerveződő, belső matematikai képletekkel szabályozott keresleti és kínálati viszonyokon alapul.

A számviteles száma a fő gondot az jelenti, hogy sem Magyarországon, sem az Európai Unióban nincs olyan egységes jogi szabályozás, amelyhez hozzá lehetne fűzni az elszámolási szabályokat.

Tehát a bitcoin

- nem hagyományos értelemben vett pénz, mert a fedezete nem definiált;
- nem értékpapír, mert nincs mögötte az ahhoz szükséges jogi szabályozás;
- nem birtokba vehető dolog, mert nem kézzelfogható.

A fentiek alapján a mérleg eszközfogalmai közül már elég sokat kilóttunk.

A bitcoint egy fizetési ígéret, így ez alapján fel lehet követelésként fogni. A mérlegtételek között tovább keresve (s inkább a kizárólagos technikát folytatva) az **egyéb követelések közé sorolható** be a vásárolt követelés analógiájára.

Már „csak” pár kérdés marad ezek után egy könyvelő számára:

- Milyen értékkel kerül be a bitcoin a könyvekbe?

Az attól függ, hogy milyen úton-módon kerül a céghez a bitcoin.

Ha fizetni kell érte, akkor az az érték, amennyit fizetett érte a könyvelés pénznemében a vállalkozás.

Ha ún. „bányászat” révén szerezték, akkor a bitcoin éppen aktuális árfolyamával számított értéken kell a könyvekbe (egyéb bevétellel szemben) felvenni.

- Hogyan kell a könyvelése során eljárni?

A bitcoint általában nem tartogatják, készletezik, hanem valamilyen célra felhasználják. A bitconnal történő fizetéskor a nyilvántartott bitcoin követelést kell csökkenteni a kötelezettségre elfogadott bitcoin mennyiségével. Pontosan úgy működik a rendszer, mintha a kötelezettséget devizával vagy valutával egyenlítőnénk, s így keletkező különbözet a vállalkozás eredményében csapódik le.

- Milyen értékkel szerepel a beszámolóban?

A mérlegben a mérleg fordulónapján fennálló bitcoin-követelést annak bekerülési értékén kell szerepeltetni. Mint bármely más követelésre a tartós piaci folyamatok alapján lehet – az óvatosság számviteli elve alapján - értékvesztést elszámolni.

Bár a bitcoin a közös bizalmi elvre épülve alakult és működik, de elképzelhető, hogy behajthatatlanná válik, ekkor – a követelésekhez hasonlóan – ráfordításként le kell írni.

- Milyen adóvonzata lehet a bitcoin használatának?

A működés során – a fentiekben jelzett módon keletkezhet a megszerzés és a felhasználás során nyereség vagy veszteség.

A követelésekhez hasonlóan a bitcoin értékvesztésének elszámolása során keletkező veszteséggel vagy a követelés elengedésével meg kell emelni a társasági adó alapját, viszont a bizonyítottan (de hogyan?) behajthatatlan bitcoint követelés leírásával viszont nem kell megemelni a társasági adó alapját.)

- Milyen dokumentum szükséges a bitcoin könyveléséhezés mivel szemben felvenni?

Eddig – némi gazdasági ismerettel és képzelőerővel – a vásárolt követelés analógiájára kezelhetők a bitcoinnal kapcsolatos gazdasági események.

A dokumentálás azonban már kemény dió a, mert az ügyleteket a felek jobbra mobil eszközökön bonyolítják, ahonnan sokszor még egy képernyőkép sem nyerhető ki, főleg nem utólag. Márpedig a számviteli rögzítéshez hiteltérdeklő dokumentumokra lenne szükség!

S egy későbbi adóellenőrzésről már nem is beszélve, hiszen minden tétel, ami adóalapot vagy adót érinthet, azokról az iratörzés szabályai szerint meg kell őrizni a dokumentumokat. Amennyiben nincs meg a bitconnal bonyolított ügyletek megfelelő, utólag ellenőrizhető dokumentálása, akkor ennek komoly szankciói lehetnek.